

**СЕРПЕНЬ
2024**

ВИПУСК № 8 (60)

ПАТРІОТ ДОНБАСУ

неполітичне інформаційне видання

ПІДСУМОК ВАШИНГТОНСЬКОГО САМІТУ НАТО

МЕДІАГРУПА «ПАТРІОТ ДОНБАСУ»

Газета «ПАТРІОТ ДОНБАСУ»

ПАТРІОТ ДОНБАСУ

Газета «ПАТРІОТ ДОНБАСУ»

donpatriot.news

ПАТРІОТ ДОНБАСУ

ПІДСУМОК ВАШИНГТОНСЬКОГО САМІТУ НАТО

9–11 липня у Вашингтоні пройшов саміт НАТО. На ньому пролунали декілька важливих заяв щодо України. Підсумкова декларація містить близько 60 згадок про Україну. Зокрема, йдеться про те, що повномасштабне вторгнення Росії підірвало глобальну безпеку, а самого агресора названо прямою загрозою країнам НАТО.

Головні тези підсумкової декларації Вашингтонського саміту НАТО:

- ✓ Росія залишається найбільш значною та прямою загрозою безпеці Альянсу, яка зберігатиметься в довгостроковій перспективі.
- ✓ Поглиблення стратегічного партнерства між РФ та КНР викликає

глибоке занепокоєння.

- ✓ НАТО є оборонним альянсом, який зобов'язаний захищати членів організації в будь-який час за статтею 5 Вашингтонського договору.
- ✓ Приєднання Фінляндії та Швеції робить їх безпечнішими, а Альянс — сильнішим, зокрема на Крайній Півночі та в Балтійському морі.
- ✓ Витрати на оборону європейських членів Альянсу та Канади зросли на 18% у 2024 році.
- ✓ Ми не можемо скидати з рахунків можливість нападу на суверенітет та територіальну цілісність членів Альянсу.
- ✓ Поки існує ядерна зброя, НАТО залишатиметься ядерним альянсом.

Ось деякі пункти, де йдеться про Україну:

- Засновано NSATU для координації надання військового обладнання та навчання українських військових членами Альянсу і партнерами.
- Шляхом пропорційних внесків члени Альянсу мають намір надати Україні мінімальне базове фінансування в розмірі 40 мільярдів євро протягом наступного року.
- Розширено створення Спільного центру аналізу, підготовки та навчання України – НАТО (JATEC) для визначення та застосування уроків війни Росії проти України та підвищення оперативної сумісності України з НАТО.
- НАТО призначить старшого представника Альянсу в Україні.

Ось досить важливий, але поки розпливчастий пункт щодо запрошення України до НАТО. Хоча при цьому сказано, що майбутнє України – в НАТО.

- Україна отримує запрошення приєднатися до Альянсу, коли члени НАТО погодяться та умови будуть виконані.
- Росія несе виключну відповідальність за свою агресивну війну проти України.
- НАТО ніколи не визнає незаконну анексію Росією української території, включно з Кримом.
- Закликаємо Росію вивести всі свої сили з Молдови та Грузії.
- НАТО не прагне конфронтації і не становить загрози для РФ.
- Члени Альянсу проти будь-якого розміщення ядерної зброї на орбіті навколо Землі.

— КНДР та Іран підживлюють агресивну війну Росії проти України, надаючи пряму військову підтримку.

— Білорусь продовжує цю війну, надаючи доступ до своєї території та інфраструктури.

— Західні Балкани та Чорноморський регіон мають стратегічне значення для Альянсу.

Оголошено довгострокову допомогу в галузі постачання військової техніки та створення сил, здатних протистояти російській агресії. Країни НАТО зроблять пропорційні внески, щоб на 2025 рік забезпечити базове фінансування на 40 млрд євро.

Зобов'язання поширюються на:

- ✓ закупівлю військової техніки для України;
- ✓ матеріальну допомогу;
- ✓ обслуговування, логістику та доставку військової техніки;
- ✓ військову підготовку Збройних сил;
- ✓ інвестиції та підтримку української оборонної промисловості.

Союзники звітуватимуть двічі на рік. Перегляд внесків країн НАТО буде проводитися на майбутніх самітах НАТО, починаючи з 2025 року.

На полях саміту пролунали новини про багатоцільові винищувачі F-16. За словами держсекретаря США Ентоні Блінкена, перші літаки для України вже на шляху.

«Я радий оголосити, що, поки ми зараз говоримо, ведеться передача F-16 із Данії, з Нідерландів», – зазначив він.

У спільній заяві президента США Джо Байдена та прем'єрів Данії і Нідерландів — Метте Фредеріксен та Діка Схофа — підтверджується, що процес передачі розпочався і перші F-16 з'являться в небі України вже цього літа. Інші деталі не наводяться з міркувань безпеки.

Президент України Володимир Зеленський назвав це чітким сигналом того, що здатність Росії тероризувати українців скорочуватиметься. І F-16 допоможуть захиститися від таких атак, як удар 8 липня по дитячій лікарні «Охматдит» у Києві.

УКРАЇНА ВІДПОВІЛА НА РОСІЙСЬКИЙ ЕНЕРГЕТИЧНИЙ ТЕРОР

Першого липня пересічні росіяни дізналися, що ракетні удари по енергетичній інфраструктурі України не можуть бути безкарними і на цей енергетичний терор обов'язково буде відповідь.

Ця відповідь була здійснена українськими БПЛА, і наслідки для росіян стали аж занадто відчутними. Йдеться не лише про зникнення світла на декілька годин.

Зранку, 1 липня, російські пропагандистські ресурси почали інформувати про те, що у Білгородській області зникло енергопостачання. Повідомлялося про 90 % території Білгородської області, включно з Білгородом. Крім того, електрика також зникла в чотирьох районах Воронізької області.

Російська влада та пропаганда заявляють, що світло зникло через «зовнішнє втручання» на електричній підстанції.

Як повідомляли місцеві джерела, в Білгородській області близько другої ночі була здійснена атака БПЛА на великі електричні підстанції в районі міста Старий Оскіл. Ці підстанції відіграють важливу роль у подачі електроенергії між трьома областями – Білгородською, Воронізькою та Курською.

Українські БПЛА росіяни намагалися збити зі стрілецької зброї, але судячи з усього, в них нічого не вийшло, бо безпілотники прилетіли туди, куди треба.

Губернатор області В'ячеслав Гладков обіцяв, що світло в області відновлять до 21:00. Хоча перед цим були заяви, що енергопостачання буде поновлено до 14:00. Гладков називає відсутність електроенергії «поzapланим відключенням». При цьому він не вказував, чому зникла електрика.

За день до удару мешканці Білгородської області, які повністю підтримують агресію проти України, влаштували акцію з вимогою, щоб лінію фронту пересунули якомога далі від їх населених пунктів, які розташовані у прикордонні, та щоб створили так звану санітарну зону на території України. Але поки прикордонна територія Білгородської області перетворюється на ту саму «санітарну зону», бо на гасіння пожеж у населених пунктах, які виникають через бойові дії, місцеві пожежники вже не приїжджають.

Відключення електроенергії на тривалий час було не єдиним наслідком атаки БПЛА. Про це російська державна пропаганда не розповідала.

Російська влада та пропаганда звітували, що після ударів українських БПЛА вночі 1 липня по електропідстанціях у Старому Осколі все відновлено і енергопостачання всюди є. І що відновлення енергопостачання відбулося навіть скоріше, аніж обіцялося.

Однак у матеріалах, присвячених ліквідації наслідків атаки, не згадується Оскільський електрометалургійний комбінат. А ось там наслідки, по суті, катастрофічні. І підприємство повністю зупинено. Спочатку повідомлялося, що зупинено лише декілька печей, та потім стало відомо: підприємство зупинилося повністю.

Це сталося через те, що в металургійних електричних печах під час зникнення енергопостачання перебував розплавлений метал, який потім застиг. На сленгу металургійної сфери це називається «козел» і вважається чи не найстрашнішим, що може статися на будь-якому металургійному підприємстві.

Тепер росіянам треба діставати з печей застиглий метал, а це дуже важка та довготривала робота. Розмови про те, що для відновлення роботи металургійного комбінату знадобляться лише два місяці, найімовірніше, нездійсненні російські мрії.

Звичайно, російська пропаганда про все це буде мовчати.

Оскільський електрометалургійний комбінат — підприємство чорної металургії, виробник спецсталі (SBQ) для автопрому та машинобудування й військової техніки, що використовує бездоменну технологію прямого відновлення заліза MIDREX та електродугову плавку.

Важливо те, що на цьому металургійному комбінаті головне технологічне обладнання було виготовлене фірмами з Німеччини у середині 70-х років минулого століття. Враховуючи санкції, які впроваджені щодо цього підприємства через російську агресію, отримати необхідне обладнання з ФРН буде зараз неможливо.

Чистий прибуток комбінату у 2021 році був понад 4 млрд \$. На підприємстві працювало понад 10 тис. людей. Комбінат входить до холдингу російського олігарха Алішера Усманова, який підтримує та фінансує російську агресію.

Атака 1 липня була повторною спробою зупинити підприємство, яке виробляє сталь для військової техніки. Перша спроба навесні цього року не призвела до таких катастрофічних наслідків, як зараз. Тепер усе вийшло.

ПЕРЕСЕЛЕНЦЯМ НАДАВАТИМУТЬ СУБСИДІЮ НА ОРЕНДУ ЖИТЛА, АЛЕ Є ВАЖЛИВИЙ НІУАНС

Найближчим часом в Україні з'явиться субсидія на оренду житла для внутрішньо переміщених осіб. Проте щоб її отримати, потрібно мати офіційний договір про оренду житла. Про це повідомляє пресслужба Міністерства соціальної політики України.

Варто зазначити, що наразі проект щодо надання субсидії на оренду житла для переселенців перебуває на фінальному етапі та чекає на розгляд уряду. Очікується, що ця ініціатива може вступити в дію протягом наступних кількох місяців.

У Міністерстві наголошують, що цю субсидію для ВПО призначатимуть за принципом, який є аналогічним призначенню житлової субсидії. Її планують розраховувати індивідуально для кожної сім'ї з урахуванням встановленої соціальної норми житла, рівня доходу родини та вартості оренди житла.

«Субсидія має враховувати кількість членів в сім'ї, ціни на оренду житла в конкретному регіоні та спроможність оплачувати цю оренду. При цьому надаватиметься вона за умови укладання офіційної угоди, яка захищатиме права як орендаря, так і орендодавця», — зазначила перша заступниця міністра соціальної політики Дарія Марчак.

..... Альона Скоробагатько

ЧИ МОЖНА ОТРИМАТИ СУБСИДІЮ, ЯКЩО ХТОСЬ ІЗ ЗАРЕЄСТРОВАНИХ НЕ ПРОЖИВАЄ В ПОМІШКАННІ

Для отримання субсидій в Україні потрібно подати заяву та декларацію у Пенсійний фонд. Водночас за необхідності треба надати додаткові документи.

Як повідомляє Telegraf, подавати додаткові документи потрібно, коли одна чи більше осіб, які зареєстровані в житлі, у ньому не проживають.

У разі, якщо повнолітня зареєстрована особа проживає в іншому місці, ця інформація зазначається в декларації про дохід та витрати. Окреме проживання особи необхідно підтвердити документально. Це може бути довідка з місця навчання чи роботи, довідка про реєстрацію внутрішньо переміщеної особи тощо.

Проте якщо такий документ надати неможливо, житлову субсидію призначать на підставі акта обстеження матеріально-побутових умов домогосподарства. Для цього Пенсійний фонд України надсилає відповідний запит до виконавчого органу місцевої ради чи військової адміністрації.

Варто наголосити, що заяву не розглядатимуть до тих пір, поки акт не буде надано. Лише після надання акту процес призначення житлової субсидії знову запустять. Зазвичай це відбувається протягом 30 днів з моменту подання заяви громадянином. Про очікування акта обстеження заявника повідомляють в особистому кабінеті на вебпорталі ПФУ.

..... Альона Скоробагатько

УРЯД УХВАЛИВ ПОСТАНОВУ ПРО ПРОФЕСІЙНУ АДАПТАЦІЮ ВЕТЕРАНІВ ВІЙНИ ТА ЧЛЕНІВ ЇХНІХ СІМЕЙ

Кабінет Міністрів ухвалив важливу постанову, необхідну для забезпечення професійної адаптації ветеранів і ветеранок війни, членів їхніх сімей, родин полеглих українських захисників і захисниць за кошти державного бюджету. Як повідомляють у Міністерстві у справах ветеранів, за відповідною програмою на 2024 рік передбачено 71 млн грн.

Зокрема, уряд вніс зміни до постанов від 21 червня 2017 р. № 432 і від 18 березня 2024 р. № 307, якими передбачив механізм використання бюджетних коштів на заходи з професійної адаптації ветеранів війни, членів їхніх сімей, родин полеглих воїнів.

Також запроваджено умову обов'язкового працевлаштування цих осіб після професійної адаптації.

Крім того, Кабмін визначив категорії осіб, які отримуватимуть послугу з професійної адаптації в першочерговому порядку.

«Мінветеранів створює умови та можливості для розвитку ветеранів і ветеранок, працевлаштування, започаткування власної справи, щоб бути економічно активними та фінансово незалежними. Це є запорукою відновлення України вже зараз і тим більше після Перемоги. Ми аналізуємо проблематику нестачі кадрів на ринку праці, тому, маючи запит від роботодавців, можемо розробляти та пропонувати освітні програми», — наголосив в.о. міністра у справах ветеранів України Олександр Порхун.

За його словами, ухвалена сьогодні постановою забезпечить своєчасне фінансування видатків: тим більше, що попит на навчання та перекваліфіка-

цію є. За попередні два роки кількість тих, хто скористався можливістю профадаптації, збільшилася в 3,5 раза – до 2,2 тисячі осіб. У 2024 році планується вийти на показник близько п'яти тисяч осіб.

ПЕНСІЇ МОЖУТЬ «УРІЗАТИ» НА 20% — КОГО ТОРКНЕТЬСЯ

В Україні деяким пенсіонерам загрожує штрафна санкція у розмірі 20% від пенсійної виплати. У Пенсійному фонді пояснили, в яких ситуаціях можуть урізати пенсію та як цьому запобігти.

Про це йдеться у матеріалах ПФУ.

Кому скоротять пенсії на 20% у 2024 році

Як зазначається, Пенсійний фонд має законне право зменшити пенсійні виплати громадянам. Покарання може торкнутися пенсіонерів, які працюють. Такий розвиток подій чекає в тому випадку, якщо під час працевлаштування людина похилого віку не звернеться в органи Пенсійного фонду із повідомленням про відповідний факт, адже наявність роботи впливає на розмір пенсії.

Якщо цього не зробити, ПФУ, звірившись з реєстрами, може зменшити пенсійну виплату на 20%, щоб забрати переплачені кошти. При цьому гроші будуть стягнуті примусово через суд, якщо пенсіонер не сплатить цю суму добровільно.

Як уникнути покарання пенсіонерам

Для того щоб уникнути покарання, пенсіонерам необхідно повідомити Пенсійний фонд про працевлаштування упродовж кількох днів.

Так, на повідомлення ПФУ відводиться десять днів після того, як людина працевлаштувалась.

«До уваги пенсіонерів! Обов'язково повідомляйте про своє працевлаштування або звільнення з роботи! У разі працевлаштування або звільнення з роботи пенсіонер протягом 10 днів має повідомити про цей факт органи Пенсійного фонду. Відповідна вимога міститься у ч. 2 ст. 16 Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування"», — йдеться у повідомленні ПФУ.

Також потрібно повідомляти Фонд про:

- початок підприємницької діяльності;
- звільнення / припинення підприємницької діяльності.

Для повідомлення про факт працевлаштування громадянин має два варіанти дій. Можна особисто звернутися в орган Пенсійного фонду України або зробити це дистанційно завдяки:

- вебпорталу е-послуг ПФУ;
- порталу держпослуг «Дія».

Під час звернення через інтернет потрібно використовувати кваліфікований електронний підпис (КЕП).

..... Ксенія Симонова

ЗАКОН ПРО ДОШКІЛЬНУ ОСВІТУ ПІДПИСАВ ПРЕЗИДЕНТ ЗЕЛЕНСЬКИЙ: ОСНОВНІ НОРМИ

Президент України Володимир Зеленський підписав закон «Про дошкільну освіту» (законопроект № 8030). Документ гарантує розвиток сучасної, якісної системи освіти, завдяки якій діти здобуватимуть якісні знання.

Крім того, буде збільшено академічні свободи вихователів, зменшений обсяг навантаження, а також підвищена заробітна плата педагогічних працівників.

«Законопроект 8030 "Про дошкільну освіту" підписано Президентом України! Вітаю всіх і кожного, хто працював над ним протягом останніх років», — зазначив голова Комітету з питань освіти, науки та інновацій Сергій Бабак.

Згідно з законом, у вихователів має бути чітко визначений робочий час та забезпечений повноцінний відпочинок поза ним.

Документ дозволяє збільшити рівень доходів працівників державних та комунальних закладів дошкільної освіти (ЗДО) коштом додаткових освітніх послуг.

Також 70% річного доходу може бути спрямовано на оплату праці, преміювання вихователів відповідно до колективних договорів. А 30% — іти на покращення та розвиток матеріально-технічної бази дитсадків.

Документ передбачає наповнюваність груп. Вона визначається зі співвідношення кількості вихованців до кількості вихователів, які одночасно працюють з ними.

Зокрема, на одного вихователя у групі дошкільнят одного віку має бути:

- не більш ніж 5 дітей віком до 1 року;
- не більш ніж 10 від одного до 2 років;
- не більш ніж 15 від двох до 3 років;
- не більш ніж 20 від 3 років.

Різного віку:

- не більш ніж 15 від 3 років;
- не більш ніж 10 за наявності у групі хоча б однієї дитини віком від 1 до 3 років.

Кількість дітей у групі не може становити менш ніж 5 дітей (3 дітей до 1 року).

КОЛИ ВІЙСЬКОВІ БАЧАТЬ, ЩО ДОДОМУ ПОВЕРНУТЬСЯ ПОРАНЕНИМИ АБО ЗАГИБЛИМИ, — ЕНТУЗІАЗМУ ЦЕ НЕ ДОДАЄ

Колишня перша ракетка України з великого тенісу Сергій Стаховський у січні 2022 року оголосив про завершення спортивної кар'єри.

Він планував проводити більше часу з сім'єю, займатися виноробством і соціальними проектами. Але все пішло не за планом.

З початком повномасштабної війни Стаховський приєднався до територіальної оборони Києва. Згодом служив у мінометному взводі в складі 4 окремої бригади швидкого реагування Нацгвардії, разом із якою брав участь в обороні Бахмута.

Зараз легенда українського тенісу служить у складі спецпідрозділу СБУ «Альфа».

Напередодні запису цієї розмови Стаховський повернувся з Авдіївського напрямку — ще до виходу Сил оборони.

В інтерв'ю УП Сергій Стаховський розповідає про те, як потрапив до «Альфи», про завдання на Авдіївському коксохімі, згадує, як брав участь в обміні «вагнерівців» на українських полонених.

У ході бесіди колишній тенісист говорить про моральну втому військових, проблеми з мотивацією та байдужість частини суспільства до війни.

«В «Альфу» зараз не просто можливо потрапити, а треба»

- Сергію, як ви опинилися в елітному спецпідрозділі СБУ «Альфа»?
- Якби в нас не було повномасштабної війни, то такого кар'єрного стрибка (каже з іронією. — УП.) бути не могло. Але умови, в яких знаходиться наша

країна, дозволяють інколи таким-от «ексцесам», як я, з'являтися в не дуже типових для тенісистів місцях.

— Які перевірки вам довелося пройти, щоб потрапити в «Альфу», крім поліграфа?

— Внутрішня безпека, це повний бекграунд-чек (перевірка всього минулого. — УП.).

Пам'ятаю, коли мені сказали, що треба написати життєпис, то у зв'язку з тим, що в принципі з 12 років я жив не в Україні, по пів року не бував в Україні і потім все своє доросле життя прожив за кордоном, то думаю, що їм було дуже цікаво це все розгрібати.

Також проходиш ще окремо лікарську перевірку в шпиталі СБУ. Далі психолог, психіатр — там насправді достатньо довгий шлях, щоб туди потрапити.

Але я дуже радий, що мені все ж таки вдалося це пройти.

— Які завдання ви зараз виконуєте?

— Наші групи працюють на лінії зіткнення. Працюють максимально ефективно.

У нас є розрахунок міномета, є розрахунок FPV — вони можуть працювати як у тандемі, так і автономно. Я був під'єднаний більше до частини FPV, як інженер-споряджувач дронів. Влаштуєш бойову частину на дрон, вставляєш у неї електродетонатор, під'єднуєш до мережі і запускаєш його в повітря.

— Хто ваші побратими в «Альфі»? Можливо, можете дати характеристику людям, з якими служите?

— У частині, де я служу, велика кількість мобілізованих — це колишні спецпризначенці «Альфи», які пішли на пенсію або у відставку за вислугою, і 24 лютого 2022 року вони повернулися.

Є і цивільні, які зайшли так само, як я, але вони зайшли раніше, і тому їхній процес заходу був набагато простіший, ніж у мене.

Але за цей час вони виростили до професіоналів, які мають класні навички або керування FPV, або мінометними розрахунками, або іншими речами.

Я б сказав, що в нас хороший баланс людей військових з людьми цивільними, які намагаються стати військовими.

— Чи можна без зв'язків потрапити в «Альфу»?

— Не тільки можна, а й треба. «Альфа» — це підрозділ елітний, але до нього можна потрапити, навіть цивільним. І завдяки навчанню отримати всі навички, які тобі потрібні.

Але все одно треба буде пройти фізичні тести, пройти внутрішню безпеку, медогляд і поліграф.

До повномасштабної війни, якщо я не помиляюся, з 10 кандидатів зараховували максимум 1-2 людей. А перед тим цих 10 кандидатів відбирали з 200-300 людей.

Зараз, звісно, ці критерії впали. І це реальна історія.

— Чим на ділі «Альфа» відрізняється від інших підрозділів Сил оборони?

— Якістю особового складу, якістю підготовки і можливістю постійно розвиватися.

«Альфа» — це офіцерський підрозділ, там не ухвалюються рішення на коліні — мовляв, треба зробити і все. Всі операції та виїзди обговорюються.

У нас постійно є можливість переймати навички в західних партнерів, вони у відповідь щось переймають у нас.

Ми продовжуємо розвиватися і дивимось, що зараз працює, які напрямки є найефективнішими в цій війні.

Якщо говорити про Нацгвардію, то все-таки після Революції гідності ми маємо іншу Нацгвардію, яку намагалися створювати за європейськими стандартами. Тобто там теж певні речі працюють набагато краще, ніж у ЗСУ.

А ЗСУ, на жаль, — це машина, яка все ще є радянською, її потрібно реформувати.

«Військовим морально стає значно складніше»

— Чого вас навчила війна?

— Жити одним днем. Вона мене навчила того, що робити далекозорі плани дуже небезпечно. Що є сьогодні, є завтра, і треба свій графік розписувати так, що післязавтра може не бути.

Так було в перші півтора року. Зараз, звісно, я намагаюсь розпланувати далі, але це достатньо складне життя одним днем.

— І останнє. Що для вас означає перемога над Росією?

— Це коли Росія перестане існувати в тих кордонах, в яких вона є зараз. Тому що допоки вона існує і буде існувати в таких масштабах, як зараз, вона завжди буде ворогом, і ми завжди будемо жити в умовах, що вони можуть напасти знову.

Тобто для мене наша перемога — це Росія розпадається на Московію, якийсь там регіон розміром з Україну. А далі там Кавказ, Закавказзя, Сибір — вони розпадаються на окремі держави.

Оце для мене буде перемога України.

Чи вона станеться за мого життя — не знаю. Але вона точно колись станеться.

..... Роман Кравець, Назарій Мазилюк

ЯКІ ВОС Є ДЕФІЦИТНИМИ І ЧИ ПІДЛЯГАЮТЬ ЧОЛОВІКИ, ЯКІ ЇХ МАЮТЬ, БРОНЮВАННЮ: ПЕРЕЛІК

Які військово-облікові спеціальності є дефіцитними та чи можуть військовозобов'язаних, що їх мають, забронювати?

Це зокрема:

• 003, 004, 008, 015, 006, 019, 021 (спеціальності двигунових установок ракет на рідкому паливі), 028, 029, 034, 035, 036, 037, 039 (спеціальності стартowego і підйомно-транспортного устаткування);

• 047, 048, 054, 055, 058 (спеціальності приладів систем управління ракет, перевірко-пускового електрообладнання та силових агрегатів ракетних комплексів), 065, 070, 071, 072 (спеціальності радіотехнічних засобів управління ракетами);

• 106, 107, 108, 110 (стрілецькі та розвідувальні спеціальності), 113, 117, 118 (танкові спеціальності), 121, 122, 123, 124, 125, 126 (спеціальності бойових машин і бронетранспортерів);

• 133, 134, 135, 136, 137, 139, 140, 143, 144, 145, 146, 147, 153, 163 (спеціальності артилерії), 178, 183, 184 (інженерні спеціальності);

• 210, 216 (спеціальності льотних екіпажів, зовнішніх екіпажів безпілотних авіаційних комплексів, аеромобільної техніки, аеромобільної та диспетчерської служб), 220, 221, 223, 225 (спеціальності з експлуатації та ремонту планера та двигунових установок літальних апаратів);

• 233, 234 (спеціальності з експлуатації та ремонту авіаційного озброєння), 245, 248, 250, 251 (спеціальності з експлуатації та ремонту радіотехнічного, радіоелектронного, радіозв'язкового і протичовнового пошуково-прицільного обладнання літальних апаратів);

• 260, 261, 262, 265, 267 (спеціальності з експлуатації та ремонту авіаційного обладнання), 307 (загальнокорабельні й штурманські спеціальності та спеціальності морської піхоти), 320, 323, 326 (спеціальності мінного, протичовнового та протимінного озброєння), 340 (спеціальності гідроакустичної техніки);

• 379, 381, 382, 383 (підводно-технічні спеціальності), 403 (спеціальності провального зв'язку), 420 (спеціальності радіо- та супутникового зв'язку);

• 460 (спеціальності радіорелейного та тропосферного зв'язку);

• 474 (спеціальності захисту інформації та кібернетичної безпеки в інформаційно-телекомунікаційних системах);

• 500, 501, 502, 503, 507 (спеціальності радіолокаційних станцій виявлення, наведення та цілевказання);

• 525, 527, 528, 530, 531 (спеціальності радіотехнічних систем і станцій забезпечення навігації та посадки літаків, навігації кораблів і підводних човнів);

• 538, 543, 544 (спеціальності радіотехнічних засобів радіоелектронного заглушення, засобів управління ними та технічного контролю), 549, 550, 554 (спеціальності радіозасобів радіоелектронного заглушення, засобів управління ними);

• 569 (спеціальності радіотехнічних засобів особливого призначення).

Згідно з неофіційною інформацією, частина військово-облікових

спеціальностей є дефіцитною, і люди, які мають цю спеціальність, в теорії нібито не можуть бути заброньовані. Але рішення Кабміну не обмежує бронювання військово-обліковими спеціальностями працівників. Про це на порталі b2bconsult написала юристка Неля Романенко.

За її словами, на початку червня Кабінет Міністрів України оновив порядок бронювання військово-обліковими спеціальностями працівників. Про це на порталі b2bconsult написала юристка Неля Романенко.

Згідно із цим порядком військово-обліковими спеціальностями, які підлягають бронюванню, мають отримувати відстрочку, незалежно від свого військового звання, віку та військово-облікової спеціальності.

«Отже, станом на сьогодні для отримання бронювання у встановленому порядку немає різниці, чи маєте ви дефіцитну ВОС або будь-яку іншу», — пояснила Романенко.

В УКРАЇНІ РОЗШИРЮЮТЬ АДМІНІСТРАТИВНІ ПОСЛУГИ ДЛЯ ВЕТЕРАНІВ

У Міністерстві з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій працюють над необхідністю масштабування дієвих сервісів з надання адміністративних послуг для ветеранів по всій Україні.

Про це повідомляє Мінреінтеграції.

Результати

На сьогодні за принципом «єдиного вікна» для ветеранів працюють 952 Центри надання адміністративних послуг (ЦНАП). Найбільше таких центрів функціонує у Дніпропетровській, Рівненській, Закарпатській, Полтавській та Чернівецькій областях.

Успішні проекти «Адмінсервіс «Ветеран» та «Я — Ветеран» уже забезпечують швидке та зручне отримання адміністративних послуг для ветеранів і їхніх сімей.

Однією з ключових тем стала можливість поширення «мобільних валіз» по всій Україні. Ці мобільні пункти дозволяють надавати державні сервіси на виїзді, забезпечуючи доступність послуг у віддалених та важкодоступних районах.

Ірина Верещук підкреслила важливість впровадження таких адміністративних сервісів по всій країні.

«Впровадження таких ініціатив забезпечить максимальну доступність необхідних послуг для ветеранів та членів їхніх сімей», — зазначила віцепрем'єрка.

Відповідно до закону працівник може отримати частину щорічної відпустки у вигляді грошової компенсації, але для цього тривалість усіх наданих відпусток повинна бути щонайменше 24 календарні дні.

Коли виплачують компенсацію

Компенсація за невикористані дні щорічної відпустки можлива тільки після використання працівником 24 календарних днів відпустки за рік. Ця виплата може здійснюватися разом із відпускними перед початком відпустки.

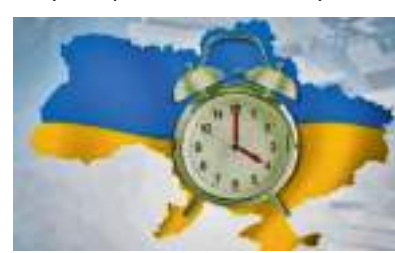
Якщо умова використання 24 днів відпустки дотримана, компенсацію виплачують разом із заробітною платою за місяць, коли її нарахували. Для звільнених працівників компенсацію виплачують у день звільнення.

Таким чином, важливо знати умови надання компенсації за невикористану відпустку, адже це допомагає уникнути конфліктів і забезпечує справедливе ставлення до всіх працівників.

Ірина Шпак

ПЕРЕХІД ІЗ ЗИМОВОГО НА ЛІТНІЙ ЧАС СКАСУВАВ УКРАЇНСЬКИЙ ПАРЛАМЕНТ

Верховна Рада України ухвалила законопроект № 4201 про обчислення часу в Україні, яким скасовується перехід із зимового на літній час.

Про це повідомив народний депутат України від фракції «Голос» Ярослав Железняк.

«Парламент прийняв законопроект № 4201 про відміну переведення часу в Україні з зимового на літній», — написав Железняк.

Нардеп пояснив, що 27 жовтня цього року українцям потрібно буде востаннє перевести стрілки годинника на зимовий час, а вже у березні 2025 року переходити на літній час Україна не буде.

За відповідне рішення проголосував 261 член парламенту.

У першому читанні цей документ ухвалили ще 3 березня 2021 року 277 голосами.

Тепер документ повинен підписати голова Верховної Ради Руслан Стефанчук, після чого законопроект направлять на підпис президенту.

УКРАЇНЦЯМ РОЗПОВІЛИ, ЯК ОТРИМАТИ ДУБЛІКАТ НОТАРІАЛЬНОГО ДОКУМЕНТА

Загубили, зіпсували або втратили документ, посвідчений чи виданий нотаріусом? Проблему можна вирішити, звернувшись до нотаріуса особисто або доручивши зробити це іншій особі, і отримати дублікат документа. Про це інформує «Закон і Бізнес».

Дублікат нотаріального документа має таку ж юридичну силу, як і його оригінал.

Підстави для видачі дублікату документа

Відповідно до статті 53 Закону «Про нотаріат» у разі втрати або зіпсування документа, посвідченого або виданого нотаріусом чи посадовою особою органу місцевого самоврядування за письмовою заявою осіб, за дорученням яких або щодо яких вчинялася нотаріальна дія, нотаріусом чи посадовою особою органу місцевого самоврядування видається дублікат втраченого або зіпсованого документа.

Дублікати документів, посвідчених або виданих нотаріусом, посадовою особою органу місцевого самоврядування, можуть бути видані за письмовою заявою правонаступників осіб, за дорученням яких або щодо яких вчинялася нотаріальна дія, а дублікат іпотечного договору — в тому числі за письмовою заявою іпотечодержателя за іпотечним договором.

Дублікати документів, посвідчених або виданих нотаріусом, посадовою особою органу місцевого самоврядування, можуть бути видані за письмовою заявою спадкоємців осіб, за дорученням яких або щодо яких вчинялася нотаріальна дія, а також виконавця заповіту та на запит нотаріуса, яким заведено спадкову справу. У такому разі нотаріусу, крім свідоцтва про смерть таких осіб, подаються документи, що підтверджують родинні відносини (свідоцтво виконавця заповіту).

Дублікат заповіту може бути виданий зазначеним у заповіті спадкоємцем, виконавцю заповіту після подання ними свідоцтва про смерть заповідача. У разі смерті спадкоємців, зазначених у заповіті, дублікат може бути виданий їхнім спадкоємцем після подання ними свідоцтва про смерть заповідача і свідоцтва про смерть померлого спадкоємця.

До заяви про видачу дублікату заповіту або про видачу дублікату іншого документа спадкоємцям осіб, за дорученням яких або щодо яких вчинялася нотаріальна дія, виконавцю заповіту нотаріус долучає засвідчену ним копію свідоцтва про смерть та засвідчені копії інших документів, що підтверджують їхні родинні відносини (копію свідоцтва виконавця заповіту). Дублікат секретного заповіту не видається.

Місце видачі дублікату документа

До передачі в архів примірників документів, посвідчених або виданих

В УКРАЇНІ МОЖНА ОТРИМАТИ ГРОШІ ЗА НЕВИКОРИСТАНУ ВІДПУСКУ — ЯК ЦЕ ЗРОБИТИ

Життєві обставини часто виходять за межі звичних норм, що впливає і на питання кадрів та зарплат. Більшість працівників чекає на оплачувану відпустку, однак іноді виникає необхідність у грошовій компенсації за невикористані дні відпустки.

Про те, коли працівник може отримати грошову компенсацію за невикористані дні відпустки, йдеться на порталі Liga Zakon.

Обов'язкова компенсація за відпустку

За законом не можна повністю замінити відпустку грошовою компенсацією, але є винятки з цього правила.

Компенсація є обов'язковою, коли трапляється:

- звільнення працівника: у разі звільнення працівника роботодавець зобов'язаний виплатити грошову компенсацію за всі невикористані дні щорічної відпустки, а також за додаткову відпустку для працівників, які мають дітей або повнолітню дитину з інвалідністю з дитинства підгрупи А I групи;

- переведення на інше підприємство: у разі переведення працівника на інше підприємство, за бажанням працівника, грошова компенсація за невикористані дні щорічної відпустки перераховується на рахунок нового підприємства. Однак це правило не стосується дитячої відпустки — суми компенсації за неї виплачуються працівникові на руки в день звільнення з попереднього місця роботи;

- смерть працівника: у разі смерті працівника грошова компенсація за невикористані дні щорічної відпустки та відпустки на дітей виплачується спадкоємцям.

Як отримати компенсацію без звільнення

Працівник може подати заяву роботодавцю на отримання грошової компенсації за частину невикористаної щорічної відпустки. На підставі цієї заяви керівник видає наказ про виплату компенсації. Якщо виконані всі законодавчі вимоги, роботодавець зобов'язаний задовольнити прохання працівника.

нотаріусом, дублікат утраченого або зіпсованого документа видається нотаріусом за місцем його зберігання.

У разі припинення приватної нотаріальної діяльності, ліквідації державної нотаріальної контори та передачі документів нотаріального діловодства та архіву до державного нотаріального архіву дублікат утраченого або зіпсованого документа видається нотаріусом державного нотаріального архіву.

Державний нотаріус державного нотаріального архіву видає також дублікати заповітів, які надійшли на зберігання від посадових осіб, зазначених у статті 40 Закону, та дублікати заповітів і довіреностей, посвідчених особами, які в умовах воєнного стану відповідно до законодавства мають право їх посвідчувати.

Крім того, згідно з п. 3 ч. 1 ст. 37 Закону у сільських населених пунктах уповноважені на це посадові особи органу місцевого самоврядування видають дублікати посвідчених ними документів.

Для отримання дублікату документа фізична особа має подати нотаріусу такі документи:

— документ, що посвідчує особу (паспорт громадянина України або інший документ, що посвідчує особу, передбачений Законом «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус»);

— довідку про присвоєння реєстраційного номера облікової картки платника податків;

— якщо із заявою про видачу дублікату документа звернувся представник заявника, на підтвердження своїх повноважень він має подати нотаріально посвідчену довіреність (із чітким зазначенням, що представник має право представляти інтереси особи в органах нотаріату з питань отримання дублікатів документів);

— якщо із заявою про видачу дублікату документа звернувся представник юридичної особи, він має надати нотаріусу установчі документи юридичної особи на підтвердження її правоздатності та дієздатності, а також документи, які підтверджують повноваження представника:

— довідку про присвоєння реєстраційного номера облікової картки платника податків;

— якщо із заявою про видачу дублікату документа звернувся представник заявника, на підтвердження своїх повноважень він має подати нотаріально посвідчену довіреність (із чітким зазначенням, що представник має право представляти інтереси особи в органах нотаріату з питань отримання дублікатів документів);

— якщо із заявою про видачу дублікату документа звернувся представник юридичної особи, він має надати нотаріусу установчі документи юридичної особи на підтвердження її правоздатності та дієздатності, а також документи, які підтверджують повноваження представника.

Зміст дублікату документа

Відповідно до статті 34 Закону тексти дублікатів нотаріальних документів викладаються на спеціальних бланках нотаріальних документів.

Порядком вчинення нотаріальних дій нотаріусами України, затвердженим наказом Міністерства юстиції від 22.02.2012 № 296/5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції 22.02.2012 за №282/20595, встановлено, що дублікат документа повинен містити весь текст посвідченого або виданого документа, оригінал якого вважається таким, що втратив чинність. На дублікаті документа робиться відмітка про те, що він має силу оригіналу, і вчиняється посвідчувальний напис. Крім того, про видачу дублікату нотаріус робить відмітку на примірнику документа, який зберігається у справах державної нотаріальної контори, державного нотаріального архіву чи приватного нотаріуса.

Дублікати втрачених заповітів та довіреностей підлягають обов'язковій реєстрації у Спадковому реєстрі, Єдиному реєстрі довіреностей.

Після видачі дублікату оригінал документа втрачає свою юридичну силу.

Приватні нотаріуси за вчинення нотаріальних дій справляють плату, розмір якої визначається за домовленістю між нотаріусом та фізичною або юридичною особою. Оплата додаткових послуг правового характеру, що надаються приватними нотаріусами і не належать до вчиненої нотаріальної дії, провадиться за домовленістю сторін (стаття 31 Закону).

Статтю 19 Закону передбачено, що за вчинення нотаріальних дій державні нотаріуси справляють державне мито в розмірах, встановлених чинним законодавством.

Згідно з Декретом про державне мито розмір ставки за видачу дублікатів нотаріально посвідчених документів становить 0,03 неоподаткованого мінімуму доходів громадян.

Перелік та розміри плати за додаткові послуги правового характеру, які не пов'язані із вчиненими нотаріальними діями, а також послуги технічного характеру, що надають державні нотаріуси, затверджені наказом Міністерства юстиції від 06.12.2022 № 5441/5.

ЩО НЕОБХІДНО ЗНАТИ ДЛЯ ОТРИМАННЯ ПЕРШОГО ПАСПОРТА В 14 РОКІВ

Оформлення паспорта громадянина України у формі ID-картки є обов'язковою процедурою для кожного українця, який досяг 14 років. Ця форма паспорта прийшла на заміну старому варіанту документа у формі книжечки, передає сайт «Новини Про».

Важливо знати, що у 2024 році перше оформлення паспорта в Україні для цієї вікової групи залишається безплатним. Ця політика спрямована на полегшення процесу отримання основного документа для підлітків, забезпечуючи їм можливість безплатно одержати свій перший паспорт.

Оформлення ID-картки для підлітків включає декілька етапів. Передусім необхідно звернутися до територіального підрозділу Державної міграційної служби України (ДМС) або до Центру надання адміністративних послуг (ЦНАП). Процес включає подання необхідних документів та заповнення відповідних заяв.

Перелік необхідних документів такий:

- свідоцтво про народження;
- довідка про реєстрацію місця проживання;
- ідентифікаційний код (за наявності);
- паспорт одного з батьків або опікунів.

Варто відзначити, що в Україні діє комплексна послуга «ID-14», яка передбачає одночасне оформлення першого паспорта та номера платника податків (ідентифікаційного коду) для підлітків. Ця послуга також є безплатною і надається за бажанням батьків або опікунів.

Термін виготовлення паспорта може відрізнятись залежно від обраного способу оформлення. **Стандартний термін виготовлення становить до 20 робочих днів, а терміновий – до 10 робочих днів.**

Вартість оформлення за терміном:

- до 20 робочих днів – безплатно;
- до 10 робочих днів – 874 гривні (з січня 2024 року).

Однак варто пам'ятати, що ця вартість стосується лише тих випадків, коли підліток бажає отримати паспорт швидше за стандартний термін.

Для зручності громадян держава запровадила можливість отримання паспорта через мережу ЦНАПів, що значно спрощує процес подачі документів. Крім того, існує можливість оформлення паспорта через онлайн-платформу «Дія», що дозволяє зекономити час та уникнути черг.

Отримання першого паспорта в Україні для підлітків у 14 років залишається безплатним, що є важливим кроком для забезпечення доступності основних документів для молодого покоління. Завдяки нововведенням та спрощеним процедурам процес оформлення паспорта стає ще більш зручним та швидким.

В УКРАЇНІ СТВОРИЛИ САЙТ ІЗ ПОШУКУ ПРОФТЕХІВ ЗА РЕГІОНОМ ТА ПРОФЕСІЄЮ

Міністерство освіти і науки України запустило сайт «Профтех онлайн», який допоможе вступникам швидко знаходити потрібний заклад за регіоном та професією.

Про це йдеться на сайті установи.

На <https://proftech.mon.gov.ua/> можна дізнатися про напрями навчання та отримати відповіді на поширені питання щодо вступу. Також є доступний пошук профтехів за 39 галузями, серед яких, зокрема, IT-технології, медицина, сільське господарство, енергетика, готельний та ресторанный бізнес, будівництво, сфера обслуговування, цивільний захист, радіотехніка.

«Трансформація профтехів на інфраструктурному рівні триває, однак недостатньо змін лише всередині профтехів. Для справжньої трансформації сфери потрібна потужна комунікаційна підтримка закладів ззовні. Цією вступною кампанією ми прагнемо переконати молодь і батьків, що професії у профтехі – це не просто затребувано та перспективно, але й цікаво, круто і сучасно», – зазначив міністр цифрової трансформації Михайло Федоров.

Тривалість навчання у профтехі — від 6 місяців до 3 років. Усе залежить від обраної професії, наявного на момент вступу рівня освіти (9/11 клас) та кваліфікації.

Стипендія у профтехі — від 1350 грн.

Заклади самостійно визначають терміни приймання документів від вступників. Для вступу потрібні:

- заява;
- оригінал або копія свідоцтва про закінчення 9 або 11 класу;
- 6 фотокарток 3x4;
- медична довідка;
- копії документів, що підтверджують право на пільги (за наявності);
- копія паспорта чи ID-картки (пред'явити під час вступу).

Заяву можна подати у кілька закладів одночасно.

Важливо, що для вступу до профтехів не потрібно складати ЗНО чи НМТ. Натомість є конкурсний добір — його етапи кожний заклад визначає самостійно. Але зазвичай рейтинг вступників формується за середнім балом шкільного свідоцтва.

«Профтехи сьогодні активно змінюються. Ми інвестуємо в них як державні кошти, так і партнерські. Створюємо сучасні майстерні із класним обладнанням, додаємо актуальні освітні програми, заохочуємо більше співпрацювати з бізнесом. Усе це заради того, щоб випускники профтехів були конкурентоспроможними на ринку праці», — зазначив міністр освіти і науки України Оксен Лисовий.

У сучасних майстернях, навчально-практичних центрах профтехів є можливість навчання дорослих. Там можна опанувати нову професію з нуля, підвищити кваліфікацію або набути нову навичку. Навчатися можна на бюджеті або контракті, зокрема за кошти роботодавця.

УКРАЇНЦЯМ РОЗПОВІЛИ, ЩО МОЖНА ПРИГОТУВАТИ ПІД ЧАС ВИМИКАННЯ СВІТЛА

Відключення світла запроваджено по всій території України, та графіки таких відключень вельми хаотичні. І якщо за відсутності електроенергії в будинку є газова плита, то приготувати поїсти не важко. Але з електроплитою ситуація з приготуванням сильно ускладнюється.

Зробіть правильні запаси

Якщо ви власник електричної плити, то ваші запаси найнеобхідніших речей можуть відрізнятись. Бажано придбати найпростіший туристичний пальник — на ньому можна підігріти їжу або закип'ятити воду.

Також варто запитися продуктами, які не потребують термічної обробки, але допоможуть підтримати сили та наситити організм.

- Оливки, маслини
- Горіхи, насіння
- Сало
- Печінка тріски, тунець — у консервах
- Арахісова, шоколадно-арахісова паста
- Паштети — рибні, м'ясні, овочеві
- Консервована сочевиця, горох, квасоля або нут
- Сухе молоко

- Сирні намазки
- Хлібці, зернові батончики
- Рисова локшина
- Каші швидкого приготування
- Сухі сніданки
- Сублімовані супи
- Мед, варення
- Сушені фрукти
- Шоколад

Найпростіший перекус без електроенергії

Простий спосіб протриматися кілька годин без електроенергії — це бутерброди. Вони можуть бути на хлібцях, хлібі, лаваші.

Використовуйте свіжі овочі та зелень, сир, паштети чи арахісову пасту. Швидко дати організму сили допоможуть бутерброди з тунцем. Можна натерти лаваш сирною намазкою (м'який сир), викласти зверху тунець, зелень, натерту моркву. Потім згорнути рулетом та нарізати.

Ще варто приготувати сендвічі — туди можна використовувати шинку, копчене або в'ялене м'ясо, салат, овочі, солоні огірки, сир, гірчицю.

Для перекусу також підійдуть салати — з тих продуктів, які вам до смаку. Насамперед використовуйте ті продукти, які довго зберігати не можна.

У салати, окрім свіжих овочів, можна додати крабові палички, консервовану кукурудзу, горошок чи квасолю, сухарики, солоний огірок, квашену капуста.

Як приготувати обід

Якщо у вас немає нічого, чим можна нагріти воду, то каші готують і без цього. Залейте порцію каші холодною водою — приблизно на два пальці вище. Закрийте кришкою та залиште на ніч. Гречка або рис будуть готові за 12 годин.

Кускус можна залити водою та залишити на 3 години. Якщо у вас є можливість залити окропом, то каша буде готова значно швидше.

З холодною водою готують і вівсянку. Залейте її водою та залиште на 1 годину. Якщо є гаряча вода — на 20 хвилин.

За допомогою окропу можна приготувати ячну крупу, булгур та пшеничну кашу. Ячну крупу потрібно залити та залишити на 3 години. Пшеничній

крупі вистачить 40–50 хвилин, а булгур середнього чи дрібного розміру настоюється на окропі 25–40 хвилин.

У крупі можна додати тушонку, консервовану та готову рибу. У рис додайте горіхи та сушені фрукти — у вас вийде солодкий плов. Тушонку також можна підігріти.

Якщо є пальник — розведіть у воді сухе молоко та будь-яку кашу залийте таким молоком, а потім додайте згущене молоко або мед.

Як приготувати гарячі страви

Крім туристичного пальника, є й інші способи готувати щось гаряче. Наприклад, за допомогою таблетки сухого спирту. На такій таблетці можна нагріти невелику каструлю води або склянку.

Гаряча вода допоможе швидше приготувати будь-яку крупу, розвести молоко або навіть підігріти готову страву. А ще — заварити чай у термосі.

Якщо у вас поряд із будинком є хоча б невелике подвір'я, то зробіть найпростіший запас — мішок вугілля, пару в'язанок дров та складаний мангал. На відкритому повітрі можна приготувати більше гарячих страв.

Заморожені страви

Універсальний спосіб, який допоможе вам пережити темні часи, — це заморозування вже готових страв. Не напівфабрикатів, а саме готових страв. Це можуть бути котлети, голубці, млинці або зрази. Заморожують також плов, каші та відварене м'ясо.

Бажано розкласти невеликими порціями, щоб розморозити було легше. Вам потрібно буде лише дістати з морозилки та залишити поряд із джерелом тепла.

У ПОЛІЦІЇ РОЗПОВІЛИ, ЯК ЗАХИСТИТИСЯ ВІД КИШЕНЬКОВИХ ЗЛОДІВ

Досить часто українці стають жертвами кишенькових крадіг.

Для того щоб захиститися від кишенькових злодіїв, пропонуємо вам такі поради:

- ✓ носіть сумку тільки попереду і в застібнутому вигляді;
- ✓ не демонструйте незнайомим людям наявні у вас кошти, дорогі телефони та інші гаджети;
- ✓ сидячи в кафе, не залишайте гаманець або інші цінні речі в кишенях одягу, навіть якщо вона висить на спинці вашого стільця;
- ✓ перебуваючи біля каси самообслуговування, не залишайте особисті речі в кошиках і візках для покупок.

Правоохоронці радять не втрачати з поля зору особисті речі. Адже трапляються ситуації, коли роблять підміну ваших сумок, портфелів, портмоне на власні. Також варто звертати увагу на осіб, що оточують вас. Якщо одна й та сама людина неодноразово зустрічається вам, придивляється до ваших речей або іншим чином викликає підозру, намагайтесь триматися від неї якнайдалі.

«У разі, якщо ви стали жертвою кишенькової крадіжки, негайно повідомте про те, що трапилося, в поліцію. Чим швидше ви це зробите, тим більше шансів знайти злодія і повернути ваші цінності», — кажуть у поліції.

ЗАВИС ТЕЛЕФОН: ЩО ЗРОБИТИ, ЩОБ НЕ НАШКОДИТИ ГАДЖЕТУ

Якщо смартфон завис і не реагує на дотики, треба діяти швидко, але обережно, щоб не нашкодити пристроєві. З цією проблемою, мабуть, стикався кожен. Однак виявляється, треба виконати одну просту дію.

Багато фахівців радять перезавантажувати пристрій, проте це не завжди спрацьовує. Про це розповіли на «Апострофі».

У більшості випадків найкраще не перезавантажувати, а відразу вимкнути пристрій. Важливо зрозуміти, що ці два процеси абсолютно різні.

Усім власникам смартфонів кажуть, що в разі виникнення збоїв у роботі гаджета його потрібно перезавантажити. Втім, попри поширену думку, ця маніпуляція допомагає далеко не завжди. Тому якщо ваш пристрій не реагує на дотики, найкраще його відразу вимкнути.

На перезавантаження в таких випадках немає сенсу витрачати час. Також експерти радять для профілактики іноді вимикати та вмикати телефон, щоб він працював без збоїв. Так усі процеси будуть автоматично скасовуватися, а фонові додатки — закриватися. Таким чином пристрій зможе працювати не «гальмуючи».

В УКРАЇНІ ЗАВЕРШИВСЯ ПЕРЕХІД НА НОВИЙ ПРАВОПИС: ЗАПАМ'ЯТАЙТЕ ЦІ 30 ЗМІН

(продовження)

16. Німецьке буквосполучення [ei] передаємо як «ай» («ай»): Вітгенштайн, Фляйшер; буквосполучення [eu] – як «ой»: фройляйн, Нойбауер. У давніших запозиченнях німецьке буквосполучення ei передаємо в транслітерованому вигляді через «ей»: крейцер, гросмейстер, Гейне, Лейпциг (§ 136).

17. Сватове, Синельникове відмінюються, як Рівне (Сватового, Синельникового, Рівного), а Косово, Мукачево – як Дубно (Косова, Мукачева, Дубна) (§ 152).

18. У назвах свят та історичних подій з великої пишемо тільки першу літеру (День пам'яті та примирення), а в назвах державних українських свят – усі слова (День Незалежності України) (§ 52).

19. З великої букви пишемо займенники Ви, Ваш як форму ввічливості у звертанні до однієї конкретної особи в листах, офіційних документах тощо: Повідомляємо Вам..., Вітаємо Вас..., у відповідь на Ваш запит... (§ 60).

20. Ставимо відступи обабіч скісної риски: синтетизм / аналітизм (окрім та/або, і/або, словосполучень (с/г, р/р тощо) та одиниць виміру (км/год)) (§ 165).

Варіативна норма (можна і так, і так):

1. «Г», «г» на місці «G», «g» у запозичених власних назвах: Гете і Гете; Г'уллівер і Гуллівер (§ 122). Але пошукова система «Гугл», а не «Г'улл». Якщо без родового слова – з малої і без лапок: гугл (§ 54).

2. Буквосполучення [th] у словах грецького походження можна передавати літерами «т» і «ф»: етер і ефір, катедра і кафедра, міт і міф, Атени і Афінні (§ 123).

3. У словах, що походять із давньогрецької й латинської мов, буквосполучення [au] можна передавати як «ав» і «ау»: аудиторія і аудиторія, фавна і фауна, павза і пауза, лавреат і лауреат (§ 131).

4. На початку деяких слів можна писати «и»: ирій, ирод, икати, ич (індикка немає) (§ 2).

5. У назвах церковних звань, титулів та чинів уживаємо префікси «архи-» та «архі-»: архимандрит і архімандрит, архиерей і архіерей, архистратиг і архістратиг тощо (§ 31).

6. У родовому відмінку іменників III відміни можемо писати закінчення -и та -і: крові й крові, любові й любові, осени й осени, соли й соли, Русі й Русі, Білорусі й Білорусі, гідності й гідності, незалежності й незалежності, радості й радості, смерті й смерті, чести й честі (§ 95).

7. Чоловічі прізвища, що закінчуються на «-ин», «-ін», «-ін», у давально-ному відмінку мають закінчення «-у» та «-ові»: Яковишину та Яковишинові, Леніну та Ленінові, Ільїну та Ільїнові (§ 83).

8. Прізвища прикметникового походження, що закінчуються на «-ів» («-ів»), «-ов», «-ев» («-ев»), «-ин», «-ін» («-ін»), у кличному відмінку можуть мати закінчення «-е»: Щоголеве і Щоголів, Глібове і Глібов, Гуляєве і Гуляєв, Степаншине і Степанишин (§ 87).

9. У звертаннях, що складаються із загальної назви та чоловічого прізвища, у форму кличного відмінка прізвище можна ставити, а можна й не ставити: друже Максименку і друже Максименко, колего Євгенищук і колего Євгенищук, пане Ковалю і пане Коваль (§ 87). Але у звертаннях до жінок форму кличного відмінка завжди мають і загальна назва, і прізвище: добродійко Вариводо, пані Гаркуше, поетко Забашто (§ 74).

10. Назви міст у родовому відмінку можуть мати закінчення -у (-ю) та -а (-я): Амстердаму і Амстердама, Лондону і Лондона, Парижу і Парижа, Чорнобилю і Чорнобиля (окрім назв міст із суфіксами -ськ-, -цьк-, -ець-, -ів- (-ів-), -ев- (-ев-), -ов-, -ин- (-ін-), -ач-, -ич-, елементами -бург-, -град- (-город-), -піль- (-поль-), -мир-, -слав-) (§ 82).

КРОСВОРД

Питання до кросворда

За горизонталлю:

2. Сукупність коштів (майно, гроші, нерухомість), що приносять прибуток. **7.** Муніципалітет у Франції, у регіоні Південь-Піреней, департамент Верхня Гаронна. **8.** Швейцарський психоаналітик, психолог, філософ культури, родоначальник аналітичної психології. **9.** Грубий заборонений прийом у грі, персональна помилка. **10.** Самець корови. **11.** Одиниця виміру земельної площі в Англії і Північній Америці. **13.** Австралійський страус. **15.** Партія гри в тенісі та деяких інших спортивних іграх. **19.** Наукова праця, в якій досліджується яке-небудь питання. **21.** Трав'яниста лікарська рослина з квітками, схожими на наперсток. **24.** Заглиблення в землі. **26.** Жалюча комаха. **28.** Титул монарха, феодального правителя в багатьох країнах Сходу в середні віки, а також особа, що мала цей титул. **30.** Німецьке авто. **31.** Задня, зворотна частина, сторона чого-небудь. **32.** Урочистий вірш, присвячений якійсь видатній події, відомій особі. **33.** Вигадана істота з «Володаря Пернів» Толкіна. **34.** У деяких країнах одне з найвищих державних звань, а також особа, що має це звання.

За вертикаллю:

1. Піщаний горб, що наноситься вітром. **2.** Велика валіза або дорожня сумка з декількома відділеннями. **3.** Безліса рівнина, рівний великий простір. **4.** У первісних та відсталих племен і народів релігійна заборона, порушення якої, за забобними уявленнями людей, неминуче спричиняє тяжке покарання. **5.** Позначення чого-небудь надзвичайно розкішного, вигідного, доброякісного. **6.** Напівдорогоцінний кварцовий камінь. **12.** Статус... **14.** Лісовий південний птах ряду горобцеподібних, що живиться здебільшого квітковим нектаром. **16.** Персонаж давньогрецької міфології, син Лікімнії. **17.** Рід багаторічних трав'янистих рослин родини мальвових, який застосовують у медицині та ветеринарії. **18.** Старовинна українська найдрібніша монета польського походження. **19.** Слово, що додається до імен знатних чоловіків в Іспанії. **20.** Зла баба-чаклунка. **22.** Автоматизоване робоче місце. **23.** Останній правитель I династії Раннього царства Давнього Єгипту (бл. 2890 до н. е.). **24.** У давньогрецькій міфології герой, який очолював похід аргонAUTIV по золоте руно. **25.** Верхня плита капітелі колони класичних ордерів, підкладка під архітрав. **26.** Одне з дванадцяти сузір'їв зодіаку. **27.** Кораловий острів кільцеподібної форми. **28.** Хімічний елемент, галоген (Cl). **29.** У давньогрецькій міфології богиня перемоги у боях та змаганнях.

МЕДІАГРУПА «ПАТРІОТ ДОНБАСУ»

Газета «ПАТРІОТ ДОНБАСУ»

ПАТРІОТ ДОНБАСУ

Газета «ПАТРІОТ ДОНБАСУ»

donpatriot.news

ПАТРІОТ ДОНБАСУ

«ПАТРІОТ ДОНБАСУ» - неполітичне друковане видання.

Свідоцтво про реєстрацію друкованого ЗМІ: серія КВ 23252-13092Р від 04.04.2018.

Тираж 300 000 примірників.

Видається за ініціативою ГО «ГРУПА ПАТРІОТ». Мета видання - інформування громадян України про загальний стан та наслідки боротьби із російською гібридною агресією в Україні.

